

Свету прети глобални финансијски крах због огромног дисбаланса између банкарско-финансијског сектора и реалне економије, упозорава немачки економиста и публициста Ернст Волф. Питање је тренутка када ће огромна „лавина“ бити покренута и обични људи немају много избора осим а новац не остављају у банкама, саветује он у интервјуу Спутњику.

Волф отворено говори о проблемима и изазовима глобалног економског модела. Без улешавања и лажне наде Волф објашњава тренутне појаве у глобалном финансијском сектору, њихово порекло и будућност која се не може назвати ружичастом.

Практично све државе света су у дуговима „преко главе“. Како је дошло до тога и како уопште функционише читав банкарско-финансијски систем?

— Регулисање се иначе спроводило након краха и велике депресије 1929. године, јер је тада јако много људи изгубило новац и знамо шта су све биле последице. Тада су биле уведене мере како би се капиталом безбедније управљало.

А велика дуговања су настала због тога што се цео систем нашао потпуно ван контроле, што је све почело 1971. године када је било укинуто фиксирање долара према златном стандарду, после чега су банке у читавом свету почеле да се залажу и да раде на томе да дође до гашења система регулације банкарског сектора. Последњи озбиљни корак спровео је Клинтон 1999. годне укинувши систем поделе банака.

Ови кораци су довели до тога да данас финансијски сектор превазилази обиме реалне економије. Требало би разумети и да је последица свега тога то да је данас глобални финансијски сектор заправо игра на срећу, казино, рулет... А даље то доводи до тога да новац који централне банке упумпавају у економију, не доспева до реалних сектора привреде, већ опет завршава на финансијском тржишту и тиме се овај балон од сапунице само надувава...

Ако појединац има лошу кредитну историју, он неће добити кредит од банке. Па ипак, зашто је ситуација сасвим другачија са великим играчима?

— Главни проблем је у томе што је читав систем заправо мртав од 2008. године и последње велике финансијске кризе. Од онда се глобални систем вештачки одржава у животу периодичним новчаним инјекцијама. Ако не би било тог упумпавања новца у финансијски сектор, он би преживео коначни колапс. Зато, централне банке по читавом свету штампају новац навелико. А као друго, снижене су референтне каматне стопе, за последњих 7-8 година чак до нула процената, па и ниже...

Штавише, банке и њих имају проблеме управо због тих ниских стопа. Колико је то опасно?

— Управо та појава и „потпирује“ финансијски казино. Главни задатак банака је финансирање економије, али данас нико не кредитира. Зато су данас банке, и што је још опасније, пензиони фондови принуђени да се баве спекулацијама. И то јесте веома опасно, јер понављамо, цео систем је ван контроле.

Какву улогу заправо играју централне банке које сте поменули?

— Све већу улогу. Раније су оне играле секундарну улогу, а сада све више морају да интервенишу. Европска централна банка предузима мере да спасе „Дојче банку“, а Централна банка Швајцарске чини све да спаси „Креди Свис“. И то је најпре зато што ове банке у свом портфолију имају финансијске деривате, који немају никакве везе са реалним економским сектором. Обим деривата „Дојче банке“ је око 75 трилиона долара!!!

Та сума чак 20 пута превазилази БДП Немачке. Ово је бомба за коју не знамо када ће експлодирати. Или другим речима, то је лавина коју може да покрене и најмања пахуља.

Претпоставимо да нека држава на пример жели да отплати своје дугове. Да ли би то било могуће?

— Не, то је готово немогуће. Један од највећих проблема је управо то што се ово више не може решити на националном, јер је на међународном нивоу превелика испреплетаност банака и ниједна држава сама не може да реши свој проблем. То се највише тиче управо тржишта деривата. Ако у Немачкој емитујете облигацију, може је осигурати у САД не само купац, већ и други учесници на тржишту. Ако се неки потрес деси и у сасвим малој држави, то може да се осети у целом свету и да утиче на светски финансијски систем. На пример Грчка — она има релативно малу економију, али је константно одржавају у животу разним мерама иза којих стоје велике банке попут „Голдман Сакса“, „Џеј Пи Моргана“, „Дојче банке“ и других.

Шта бисте могли да саветујете обичним грађанима? Шта чинити са својим уштеђевинама?

— Овде се мало шта може рећи. А људи би требало да знају да нас чека огромни финансијски крах. Ако погледате шта се догодило у Грчкој и на Кипру, видећете да су се у време најјаче кризе банке затварале, а да штедише нису имале могућност да узму свој новац. Зато мислим да није лоше да свако чува одређену количину новца код куће. Осим тога, никоме не бих саветовао да сада подиже кредит. Ако евро пропадне, онда ће банке тражити исплату кредита у старој валути. А ако дође до девалвације евра, рецимо за 30 одсто, сви они који су узели кредит, мораће да исплате 30 одсто више од суме коју су добили.

(Спутник)